

zpravodaj obce Šitbořice

Štengarčíček

září 2021

ÚVODNÍ OKÉNKO ŠÉFREDAKTORA

Vážení čtenáři,
otevíráte třetí číslo Štengaráčku ročníku 2021. S radostí vám mohu sdělit, že snad je již pryč doba, která znemožňovala vesnici kulturně a sportovně žít a udržovat vesnickou pospolitost. V redakci Štengaráčku chyběly příspěvky od zájmových organizací, které přibližují život v zájmových sdruženích a kroužcích. Obsah časopisu byl doplňován velkým rozsahem fotokroniky. První vlašťovkou k opětovnému návratu akcí byl sraz veteránů s ochutnávkou piva, pořádaný u naší sokolovny. Podařilo se zorganizovat více již tradičních akcí (rybářské závody, burčákovky, fotbalisté zahájili sezónu, florbal, apod.), ale musím vyzvednout jednu akci, která v Šitbořicích byla poprvé, a to „Otevřené sklepy“. Pěstitelé a příznivci vína měli možnost srovnávat kvalitu a chuť vína přímo u vinařů. Procházku po šitbořických sklepech s ochutnávkou vína uspořádali mladí vinaři ze Šitbořic.

Možná se pozastavíte nad tím, že nejsou uváděna ve Štengaráčku žádná jména a zprávy z obce jsou jen souhrn čísel, která nikomu nic neřeknou. To vše má na svědomí zákon o ochraně osobních údajů. Byli jsme upozorněni, že v některých článcích tento zá-

kon porušujeme. Pokud již některé jméno uvedeme, musíme mít souhlas od dané osoby, u vítání dětí dávají souhlas rodiče.

Příspěvky „Rady a moudra“, které byly součástí našeho časopisu, asi skončí s úmrtím našeho přispěvatele, pokud se nenajde někdo, kdo by pokračoval. Je dobré si přečíst, jak velké osobnosti života dokázali v jedné větě vyslovit veliké moudro, které má svoji platnost i po mnoha stoletích. Dovolte mi poděkovat za všechny příspěvky do časopisu ze Základní a mateřské školy Šitbořice, z obce, od sportovců a zájmových spolků. Zvláště musím poděkovat našim fotografům, kteří přinášejí fotodokumentaci k jednotlivým článkům a příspěvkům. Dovolte mi ještě jedno upozornění, možná otevřete zářijové číslo Štengaráčku až v prvních dnech měsíce října, doufáme, že to nebude ke škodě, redakce čeká na zaslání fotografií z tradičních Svatováclavských hodů v Šitbořicích, a 28. září je státní svátek. Vytisknuté do konce září určitě bude, ale jeho distribuce se může o nějaký den opozdit. Přeji všem krásné babí léto.

Milan Němeček

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,
dostáváte do rukou třetí vydání obecního zpravodaje v tomto roce. Znamená to, že máme za sebou Svatováclavské hody a brzy vstoupíme do posledního čtvrtletí roku 2021. Již v minulých vydáních jsem vás informoval o tom, že prioritou pro letošní rok je zahájení výstavby nového křídla základní školy. Dnes již vám mohu oznámit, že dne 14. 9. 2021 bylo předáno staveniště a stavba byla zahájena. Veřejnou zakázku vyhrála společnost Unistav Brno za cenu 86,5 mil. Kč vč. DPH. Vzhledem k současnému cenovému šílenství ve stavebnictví to považuji za relativně příznivou cenu. Dotaci z Ministerstva financí jsme bohužel nezískali kvůli enormnímu zájmu a omezené alokaci finančních prostředků. Zastupitelstvo obce však rozhodlo o tom,

že se do stavby pustíme i bez dotací. Financování pro letošní rok máme zajištěné z rozpočtu obce a v příštím roce se budeme ucházet o dotaci z IROP. Výzva pro podávání žádosti do tohoto programu by měla být vyhlášena na začátku roku 2022. Budeme doufat, že s touto žádostí budeme úspěšní, jinak bychom financování v příštím roce museli řešit úvěrem. Termín pro dokončení stavby je stanoven na polovinu února 2023. Věřím, že dokončení výstavby nového křídla ZŠ přispěje ke zkvalitnění výuky žáků a zároveň dojde k výraznému navýšení kapacity mateřské školy, neboť „předškoláci“ budou umístěni v této nové budově.

V nejbližších dnech by měla být zahájena úprava prostranství před radnicí. V tomto prostoru vznikne reprezentativní odpadkové místo s vodním prvkem.

Dominantou tohoto prvku bude velký keramický plucar, jaký máme v obecním znaku. Z toho bude nepřetržitě vytékat voda na kameny, na kterých bude plucar umístěn. Celkem bude doplňovat kruhový záhon skalniček, dvě zaoblené kamenné lavičky, dlažba s imitací kamene a trávnik s automatickou závlahou.

Další plánovanou akcí bude ještě v letošním roce výsadba stromů v parku. Tato proběhne v měsíci listopadu, kdy bude vysazeno 50 stromů a několik keřů. Až budou dřeviny k dispozici, zorganizuji brigádu pro jejich výsadbu a požádám vás všechny o pomoc. Dřeviny budou plně hrazeny z dotace, ale podmínkou jejího proplacení je zapojení místních

občanů do výsadby. Firma, která bude dřeviny dodávat, bude při výsadbě nápomocná. To proto, abychom nepřišli o záruku na zasazené dřeviny. Budu rád, když se do této občanské iniciativy zapojíte, jako třeba při výsadbě větrolamu na ulici Tocháčkova. Termín akce předem ohlásíme všemi místními sdělovacími prostřed-

ky. Předem vám děkuji za účast.

Vážení spoluobčané, pandemie v průběhu léta polevila a společenský život v obci se pomalu vrací k normálu. Zahrádkáři zorganizovali již tradiční posezení u burčáku a soutěž o nejlepší guláš. TJ Sokol a stárci připravují Svatováclavské hody. Děti se vrátily do škol. Všichni si přejeme,

aby se epidemická situace již neopakovala.

Doufám, že jste Svatováclavské hody strávili v klidu a pohodě v kruhu svých příbuzných a přátel. Vinařům přeji, aby jim dozrály hrozny a dosáhly potřebného sladu pro výrobu kvalitních vín.

*Antonín Lengál
starosta obce*

ZPRÁVY Z OBCE

Rada obce se od minulého vydání Štengaráčku sešla čtyřikrát a v červenci mimořádně i zastupitelstvo obce. Všem pachtovním smlouvám (viz níže) předcházely schválené a řádně vyvěšené záměry obce propachtovat obecní pozemky. Z důvodů ochrany osobních údajů nejsou uvedena jména žadatelů, děkujeme za pochopení.

23. 6. 2021

Rada obce schválila rozpočtové opatření č. 6.

Rada obce schválila zaslání příspěvku do fondu investic ve výši 350.000 Kč pro ZŠ a MŠ Šitbořice.

Rada obce schválila ZŠ a MŠ Šitbořice čerpání z fondu investic na pořízení klimatizace, interaktivní tabule a škrabky na brambory do jídelny MŠ.

Rada obce schválila uzavření smlouvy č. 16/2021 o poskytování služby Motivačního a evidenčního systému pro odpadové hospodářství (MESOH) s poskytovatelem Ing. Radkem Staňkou a pověřuje starostu obce podpisem této smlouvy.

12. 7. 2021

Zastupitelstvo obce Šitbořice schválilo příspěvek ve výši Kč 100 000 Kč do veřejné sbírky na pomoc obcím postižených tornádem. Příspěvek byl zaslán na transparentní účet číslo 000000-6013134339/0800, který zřídilo Město Hustopeče.

Zastupitelstvo obce schválilo rozpočtové opatření č. 7.

19. 7. 2021

Rada obce schválila rozpočtové opatření č. 8.

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemek p. č. 2532/2 a část pozemku p. č. 2527/1 mezi sklepy o výměře cca 4,5 m².

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemek p. č. 1488 o výměře 253 m².

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemek p. č. 476.

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemek p. č. 2531/2.

Rada obce schválila Smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje na pořízení výzbroje a výstroje pro hasiče ve výši 53 000 Kč. Rada obce pověřuje starostu podpisem smlouvy. Rada obce schválila žádost o uložení stavebního materiálu na obecním pozemku p. č. 162.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na část obecního pozemku p. č. 1859/1 o výměře 1 541 m².

Rada obce obdržela žádost o uzavření pachtovní smlouvy na část obecního pozemku p. č. 1859/1, tato žádost byla zamítnuta z důvodů dřívější žádosti pachtýře navazující na končící smlouvu.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na část obecního pozemku p. č. 1859/1 o výměře 323 m².

Rada obce zamítla žádost o pacht na obecní pozemek p. č. 1858/1 o výměře 569 m².

Rada obce schválila přechodné ubytování v domě na ul. Divácká 583, Šitbořice do 31. 7. 2022.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemek p. č. 1816 o výměře 970 m² a p. č. 1760 o výměře 354 m².

Rada obce schválila prodloužená nájemní smlouvy na obecní byt Nikolčická 531, Šitbořice do 31. 7. 2023.

Rada obce schválila vybudování parkovacího stání před domem na ulici Brněnská, č. 292.

Rada obce schválila žádost o souhlas k realizaci dotačního projektu „Škola dětem“. Doba trvání projektu je od 1. 9. 2021 do 30. 6. 2023. Rozpočet je 829 200 Kč a náklady jsou 100 % hrazeny poskytovatelem dotace.

Rada obce schválila uzavření smlouvy o dílo s uchazečem UNISTAV COCONSTRUCTION a.s., IČO:03902447 na přístavbu budovy ZŠ za cenu 86 582 221,55 Kč. Rada obce pověřuje starostu podpisem smlouvy.

Rada obce schválila zhotovitele na rekonstrukci

prostranství před OÚ, a to uchazeče výběrového řízení pana Pavla Relicha. Cena díla je 368 488,66 Kč a pověřuje starostu obce podpisem smlouvy.

Rada obce byla informována o tom, že žádost o dotaci z ministerstva financí z programu „Podpora obnovy a rozvoje komunální infrastruktury“ byla zamítnuta.

Rada obce schválila Smlouvu o zřízení věcného břemene č. HO-001030066644/003 s EG. D, a.s., Lidická 1873/36, Černá Pole, Brno. Rada obce pověřuje starostu podpisem smlouvy.

Rada obce schválila Smlouvu o zřízení věcného břemene č. 8800103500/1/BVB/P s GasNet, s.r.o., Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem. Rada obce pověřuje starostu podpisem smlouvy.

9. 8. 2021

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemek p. č. 1813 o výměře 539 m² a pozemek p. č. 1795/2 o výměře 99 m².

Rada obce zamítla žádost o pronájem pozemku p. č. 1813 o výměře 539 m².

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemek p. č. 398 o výměře 191 m² na dobu do 30. 9. 2024.

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na část obecního pozemku p. č. 1858/1 o výměře 527 m².

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemky p. č. 1833/2 o výměře 371 m², p. č. 1833/4 o výměře 175 m² a část p. č. 1832/3 o výměře 219 m².

Rada obce schválila uzavření pachtovní smlouvy na obecní pozemky - část p. č. 1859/1 o výměře 403 m² a část p. č. 1858/1 o výměře 42 m².

Rada obce schválila žádost o ukončení nájemní smlouvy na obecní prostory výkupny ovoce ke 31. 8. 2021, uzavřená dne 31. 5. 2012 s ZO ČZS. Rada obce schvaluje zveřejnění záměru propachtovat obecní prostory výkupny ovoce.

Rada obce schvaluje umístění příčného zpomalovacího pruhu u Hostince u Kašparů.

Rada obce bere na vědomí výroční zprávu diakonie Betlém Klobouky u Brna.

Rada obce nemá námitek k oplocení sousedícího pozemku p. č. 2635.

Rada obce schválila cenovou nabídku na odstranění graffiti a aplikaci antigrafitinátěru na autobu-

sové zastávce od firmy UMYJMETO, Dobrovského 874/29, Ostrava za cenu 29.716 Kč vč. DPH.

Rada obce schválila hromadnou licenční smlouvu OSA v částce 14.583 Kč.

Rada obce zamítla žádost o odkoupení části obecního pozemku p. č. 427 z důvodů nepřesnosti u požadované části parcely.

Rada obce schválila rozpočtové opatření č. 9.

30. 8. 2021

Rada obce schválila záměr obce prodat část obecního pozemku p. č. 427.

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemek - část p. č. 2539/1, ze které vznikne p. č. 2539/3 o výměře 741 m².

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemek p. č. 943 o výměře 1193 m².

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemek p. č. 935 o výměře 1159 m².

Rada obce schválila záměr obce prodat obecní pozemek p. č. 946 o výměře 778 m² a p. č. 947 o výměře 381 m².

Rada obce souhlasí s vybudováním 2 parkovacích stání na vlastní náklady žadatelů na části obecního pozemku p. č. 1237 (cca 15 m²) dle přiloženého plánu.

Rada obce schválila pronájem obecního bytu v penzionu na zdravotním středisku od 1. 9. 2021 do 31. 7. 2022.

Rada obce zamítla žádost o přidělení obecního bytu z důvodu plné obsazenosti.

Rada obce projednala žádost o pronájem nebytových prostor na zdravotním středisku k provozu zubní ordinace s plánovaným provozem od 1. 9. 2022. Rada obce bere žádost na vědomí, probíhá jednání s MUDr. Skalickou.

Rada obce schválila cenovou nabídku na výsadbu cibulovin do parku od firmy GOZ Garden, Brno ve výši 63.977,20 Kč bez DPH.

Rada obce schválila pachtovní smlouvu na obecní prostory bývalé výkupny ovoce za pachtovné 2.000 Kč/rok.

Rada obce schválila dle výběrového řízení jako dodavatele výsadby dřevin v parku firmu GOZ Garden, Brno za nejlevnější nabídku v částce 250.411 Kč bez DPH. Rada obce pověřuje starostu obce podpisem smlouvy.

Jarmila Cagášková, místostarostka

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA

SLOVO ŘEDITELKY

Vážení čtenáři,

léto je za námi, dětem skončily prázdniny a ve středu 1. září jsme slavnostně vykročili do nového školního roku 2021/2022. Jsme velice rádi, že stále dochází k navyšování počtu dětí v základní i mateřské škole a že jsme úspěšně zahájili činnost nové přípravné modré třídy.

V základní škole je celkem 9 tříd s průměrným počtem 23 žáků, v přípravné třídě se vzdělává 15 dětí. Přivítali jsme 24 prvňáčků a celkový počet žáků pro letošní školní rok je 224. Mateřská škola opět naplní svou maximální kapacitu, k září bylo přijato celkem 74 dětí.

O letošních prázdninách jsme dokončili řadu investičních akcí, kterými se za podpory zřizovatele snažíme o stálé zkvalitňování materiálních podmínek pro vzdělávání na naší škole. Třídy prvního stupně byly vybaveny novým nábytkem. Proběhla rekonstrukce části školní družiny včetně vybavení novým nábytkem a interaktivním displejem. Zde se budou vzdělávat děti v přípravné třídě. V učebně ICT a v čítárně došlo k výměně podlahové krytiny. Byla dokončena 3. etapa výměny elektroinstalace a osvětlení v ZŠ. Proběhla nová výmalba tříd v MŠ, do dvou tříd byl zakoupen nový koberec a oranžová třída byla dovybavena klimatizací. V nejbližších dnech bude nově vzniklá přírodní zahrada před MŠ doplněna o 2 nové herní prvky.

V měsíci říjnu se naše škola zapojí do výzvy č. 12 MAS Hustopečsko – IROP – „Podpora vzdělávání IV“. Pokud bude náš projekt vybrán k realizaci, přeměníme jednu kmenovou třídu 2. stupně na moderní multimediální učebnu, která výrazně zkvalitní výuku přírodovědných předmětů, jazyků a informatiky na naší škole. V letošním školním roce nás také čeká započatí největší investiční akce – přístavba budovy školy.

Závěrem mi dovoluť všem našim dětem, jejich rodičům a zaměstnancům školy popřát úspěšný školní rok.

*Mgr. Monika Ondroušková,
ředitelka školy*

ZAMĚSTNANCI ŠKOLY PRO ROK 2021/2022

Ředitelka školy	Mgr. Monika Ondroušková zsmssitborice@email.cz	Přípravná třída	Mgr. Petra Vymazalová vymazalova@zssitborice.cz
Zástupkyně ředitelky školy	Mgr. Romana Müllerová mullerova@zssitborice.cz	Učitelé:	
MATEŘSKÁ ŠKOLA			Mgr. Nikola Hofferíková hofferikova@zssitborice.cz
Vedoucí učitelka	Táňa Neugebauerová ms.sitborice@tiscali.cz		Mgr. Marie Růžková ruzkova@zssitborice.cz
Žlutá třída	Bc. Simona Konečná Mgr. Jana Helešicová		Mgr. Lucie Kačurová kacurova@zssitborice.cz
Zelená třída	Vladimíra Brančová Veronika Sedláčková		
Oranžová třída	Táňa Neugebauerová Nečasová Marta	Asistenti pedagoga:	
Asistentka pedagoga	Karla Mátlová	Přípravná třída	Ivana Rozkydalová rozkydalova@zssitborice.cz
Vedoucí ŠJ	Jana Valíčková mssitborice@seznam.cz	1. třída	Blanka Švástová svastova@zssitborice.cz
Vedoucí kuchařka	Libuše Hanáková	3. třída	Marie Benýšková benyskova@zssitborice.cz
Kuchařka, uklízečka	Dana Kováčiková		Pavčina Macíková macikova@zssitborice.cz
Uklízečka, domovnice	Dana Košvicová	4. třída	Petra Kroupová kroupova@zssitborice.cz
		7. třída	Ilona Galušková galuskova@zssitborice.cz
ZÁKLADNÍ ŠKOLA		8. třída	Mgr. Andrea Hrodková hrodkova@zssitborice.cz
Výchovná poradkyně	Mgr. Lucie Kačurová kacurova@zssitborice.cz		Mgr. Marie Růžková ruzkova@zssitborice.cz
Výchovná poradkyně – kariérové poradenství	Mgr. Renata Rubešová rubesova@zssitborice.cz	Vychovatelky školní družiny	
Metodička prevence	Mgr. Helena Rýznarová ryznarova@zssitborice.cz	Vedoucí vychovatelka	Ivana Rozkydalová rozkydalova@zssitborice.cz
Metodik ICT	Mgr. Tomáš Mottl mottl@zssitborice.cz	Ranní družina	Mgr. Veronika Kokešová
Speciální pedagožky	Mgr. Božena Pažická pazicka@zssitborice.cz	I. oddělení	Ivana Rozkydalová
	Mgr. Petra Vymazalová vymazalova@zssitborice.cz	II. oddělení	Pavčina Macíková
Třídní učitelé:		III. oddělení	Marie Benýšková
1. třída	Mgr. Dagmar Guráňová guranova@zssitborice.cz	Vychovatelé školního klubu	Mgr. Monika Ondroušková, Mgr. Tomáš Mottl
2. třída	Mgr. Helena Rýznarová ryznarova@zssitborice.cz		
3. třída	Mgr. Veronika Kokešová kokesova@zssitborice.cz	Koordinátor projektu	PaeDr. Jarmila Novotnáková
4. třída	Mgr. Dana Relichová relichova@zssitborice.cz	Šablony	
5. třída	Mgr. Iveta Koutná koutna@zssitborice.cz	Účetní	Miriam Paštková
6. třída	Mgr. Petra Trubáková trubakova@zssitborice.cz	Účetní pro doplňkovou činnost	Eliška Lengalová
7. třída	Mgr. Jakub Popela popela@zssitborice.cz	Vedoucí školní jídelny	Marie Burešová obedy.zssitborice@seznam.cz
8. třída	Mgr. Renata Rubešová rubesova@zssitborice.cz	Vedoucí kuchařka	Jana Nováková
9. třída	Mgr. Tomáš Mottl mottl@zssitborice.cz	Kuchařka	Hana Matýšková
		Uklízečky	Jana Psíková
			Ludmila Burešová
		Školník	Kamil Málek

PODĚKOVÁNÍ

Dovolte mi upřímně poděkovat panu Zdeňku Nekvapilovi, našemu školníkovi, který se po 12 letech obětavé práce pro školu rozhodl užít důchodu a naplno se věnovat rodině, vnoučatům a aktivní práci doma. Za jeho dlouholetou, zodpovědnou a kvalitní práci mu patří velké poděkování a uznání. Za celý kolektiv mu přeji užívání důchodu naplno ve zdraví a v obklopení rodiny a vnoučat.

Z NAŠÍ ŠKOLIČKY

Školní rok byl zahájen ve středu 1. září celodenním provozem. Z důvodu protiepidemických opatření zatím není možné pořádat společné akce s rodiči a veřejností. Na děti však čeká spousta zajímavých činností a aktivit v rámci MŠ. V měsíci září se budeme těšit na ovocný a zeleninový týden, běhání pro zdraví na zahradě MŠ, na hudební pohádku Smolíček a na výstavku „dýňáků“, které děti vytvoří doma společně s rodiči.

Těšíme se, že si snad letošní rok v naší MŠ společně s dětmi užijeme!

Neugebauerová Táňa, vedoucí učitelka

OKNA ŠKOLY DOKOŘÁN

OLYMPIJSKÝ BĚH

Po téměř roční realizaci distanční výuky a řadě epidemiologických opatření v minulém školním roce, kdy u dětí došlo k výraznému snížení pohybové aktivity, zařadila naše škola do ročního plánu činnosti školy „Plán návratu dětí k pohybu a podporu pohybové aktivity ve škole“. Učitelé naplánovali řadu aktivit a akcí, jejichž realizací motivují děti k radosti z pohybu. Jednou z akcí byl i T-mobile Olympijský běh, do kterého se pravidelně zapojují tisíce dětí a škol po celé České republice a je organizován při příležitosti konání olympijských her. I naše škola se v letošním roce zapojila, děti podaly skvělé sportovní výkony a společně jsme si toto dopoledne užili.

EXKURZE DO KUTNÉ HORY

V rámci výuky dějepisu navštívili žáci 7. a 8. třídy ve středu 8. září Kutnou Horu. V historické části města na nás dýchala gotika snad z každého zákoutí a příjemné zářijové sluníčko lákalo k toulkám po úzkých dlážděných uličkách mezi starými domy.

Exkurzi jsme započali na Hrádku prohlídkou kutnohorského stříbrného dolu. V bílých pláštích a helmě se svítilnou jsme procházeli uzoučnými chodbičkami a jen stěží si dovedli představit tu skutečnou práci při dolování stříbrné rudy. Teď už víme (a snad si i zapamatujeme), jak se z kusu horniny získalo stříbro, z něhož se pak razily mince – pražské groše. Následovala prohlídka Vlašského dvora – místa, kde se pražské groše razily. Prohlédli jsme si zde i prostory, které využíval král Václav IV.

Odpoledne bylo určeno gotice. Nejprve nás svou nádherou uchvátil chrám sv. Barbory. Náš průvodce byl velmi důkladný, takže mnozí z nás se ponořili do tichého vnímání krásy kolem sebe. Pro některé

to nejlepší mělo teprve přijít. Ve tři hodiny jsme navštívili v Sedleci kostnici. Všichni očekávali „hodně“ kostí, ale to, že zde najdeme kosterní pozůstatky po 60 000 lidech, nikoho ani ve snu nenapadlo. Na závěr jsme si prohlédli katedrálu Nanebevzetí Panny Marie a svatého Jana Křtitele, která byla součástí cisterciáckého kláštera v Sedleci. Stejně jako chrám sv. Barbory je i tato katedrála zapsána na seznamu chráněných památek UNESCO.

Unavení, ale bohatší o nové zážitky jsme se večer vrátili domů.

P. S. Ještěže máme ty mobilní telefony, jinak by nám asi ani nevěřili, že je možné za jeden den tolik krásy stihnout.

Žáci 8. třídy

Fantastický úspěch žáků naší školy v softballu

Po dlouhých letech tvrdé práce na trénincích se sen stal skutečností. Žáci, které jsem na naší škole trénoval dlouhá léta, se stali vítězi Ligy žáků v softballu v rámci týmu SK Sever Brno. Jedná se zároveň o největší dosavadní úspěch celého klubu napříč všemi kategoriemi!

Někteří s tímto sportem začínali ve druhé třídě, jiní o něco později. Teď v sedmé, respektive osmé třídě vystoupali na vrchol.

Ti „služebně“ nejstarší jsou součástí softballového klubu SK Sever Brno již pátým rokem. Začínali s teeballem, kdy ještě míče pálili ze stativu. Potom přešli do kategorie coachball, kde jim stejné míče nadhazoval jejich vlastní trenér. Potom přešli do žáků (do 13 let). Tady už se museli popasovat s větším míčem a hlavně s nadhozem soupeřů. Někteří se sami rozhodli naučit se nadhazovat. A to je velmi těžká disciplína! Pět žáků z naší školy v týmu SK Sever Brno nadhazují. A nadhazovač je v softballu hráč č. 1. Tito borci mají o jeden až dva tréninky týdně více než ostatní. Pro představu – týdně stráví na tréninku asi 4,5 hodiny. Jejich píle se však vyplatila!

V týmu SK Sever Brno prošli nakonec celou sezonou s 22 výhrami a bez jediné porážky. Na finálovém turnaji, kam se probíjeli přes základní a nadstavbovou část Ligy žáků, se celé tři dny v řadě rvali jako lvi o vytouženou medaili.

Po mnoha vítězných utkáních v této sezoně byli ve finále favority. V domácím prostředí však není nikdy jednoduché vybojovat ten nejcennější titul. Padne na vás nervozita a všichni od vás očekávají medaili.

Na domácí brněnské půdě postupně porazili tyto týmy: Snails Kunovice (13:2), Falcons Hradec Králové (8:0), Hroši Havlíčkův Brod (14:0), Spectrum Praha (10:3), Radotínský sportovní klub (13:0). A jako by toho nebylo málo, po pěti výhrách ještě museli zabojovat ve finále opět s Hradcem Králové, který byl po základní části druhý.

V boji o titul nedali Hradci absolutně žádnou šanci a po skvělém výkonu a přesvědčivém vítězství 10:0 urvali svoji dosud nejcennější výhru a vytouženou zlatou medaili!

Pro šitbořické kluky, kteří trénují celé roky bez vlastního softballového zázemí – tedy bez antukového softballového hřiště a bez pořádné tělocvičny – je výsledek snad ještě o malinko cennější než pro kluky z Brna.

Mistři Ligy žáků v softballu ze Šitbořic jsou: Ondra Pažický, Sam Němeček, Dan Mottl, Tobiáš a Filip

Koneční, Šimon Daniel a Dominik Bajcsi.

Jsem nesmírně hrdý na celý náš tým SK Sever Brno, jehož jsou výše zmínění kluci důležitou součástí. Titul si jasně zasloužili, nebyla to žádná náhoda, ale dominance. Ze Severu Brno už máme hráče i v reprezentaci ČR a takovou šanci mají i naši kluci ze Šitbořic – žáci naší školy. Když na sobě budou dál makat jako doposud, nic není nemožné.

Smekám před vámi klobouk, pánové! Jsem na vás nesmírně hrdý a děkuji vám za skvělé softballové zážitky! Skvěle reprezentujete celé Šitbořice i naši školu.

Sportu zdar a softballu zvlášť!

Tomáš Mottl

Žáci ZŠ a MŠ Šitbořice s medailemi

Žáci ZŠ a MŠ Šitbořice v rámci týmu Sever Brno

PRANOSTIKY

Den svatě Terezičky nebývá bez vlažičky.

Když na Uršulu vítr duje, tuhou zimu ohlašuje.

Listopadové sněžení neškodí vůbec osení.

Když dlouho listů nepadá, tuhá zima se přikrádá.

Když prosinec bystří, po Vánocích jiskří.

Není-li prosinec studený, bude příští rok hubený.

KULTURNÍ AKCE

- 14. 10. 2021 Setkání seniorů – sokolovna
- 16. 10. 2021 Sběr starého železa - pořádá Sbor dobrovolných hasičů Šitbořice
V případě potřeby pomoci s výnosem těžších kusů volejte na tel. číslo 608 502 054 p. Miroslav Vahala
- 13. 11. 2021 Martinské hody – 20:00 hod. hraje DH Vracovjáci

KULTURNÍ KOMISE

DIAMANTOVÁ SVATBA

Diamantová svatba patří do trojice nejznámějších a nejoslavovanějších výročí svatby. Není sice tak kulatým výročím svatby, jako předešlá zlatá svatba, ale je mnohem vzácnější. Znamená to, že jste měli ve svém životě štěstí na toho pravého partnera a prožili jste spolu obdivuhodných 60 let v manželství.

Dne 24. července 2021 jsme v obřadní síni obce Šitbořice přivítali manžele Marii a Jana Nevídalovi, ulice Osvobození, kteří si po šedesáti letech společného života obnovili svůj manželský slib. Svatební den měli 11. 1. 1961, obnovení slibu se muselo bohužel z důvodu koronavirových opatření posunout. I přes posun oslav si manželé svůj den užili v kruhu rodiny. Mnoho společných let v dobrém zdraví popřál i starosta obce

manželé Nevídalovi

manželé Musilovi

foto: Antonín Lengál

Antonín Lengál za sebe i za všechny zastupitele. Kulturní komise se ke gratulaci srdečně připojuje.

Dalšími oslavenci šedesáti let společného života se stali dne 19. srpna 2021 manželé Miroslava a Matěj Musilovi, ulice Osvobození. Také jim starosta obce Antonín Lengál jménem svým i jménem všech zastupitelů popřál do dalších let vše nejlepší. Připojujeme se i my, členky kulturní komise.

Za kulturní komisi Renata Stříbrnská

Dle Zákona 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů zveřejňujeme jména a příjmení gratulantů s jejich souhlasem.

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V neděli 18. července 2021 jsme s místostarostkou obce Jarmilou Cagáškovou mohly přivítat nové občanky obce Šitbořice. Slavnostní chvíli obohatily dívky ze základní školy pod vedením paní ředitelky Moniky Ondrouškové. Dojemné pásmo básní i písniček vykouzlo u přítomných úsměvy na tvářích, i nově narozené děti spokojeně zvládly slavnostní chvíli. Některá batolata se pustila i do ochutnávky darovaných kytiček maminkám a tím rozesmála jak nás, tak i přítomné.

Přivítány byly tyto děti:

Natálie Holásková, Michael Konečný, Karolína Marková, Tomáš Kurdiiovský, Štěpán Divácký, Maxmilián Navrátil, Matyáš Ptáček, Natálie Bárková, Tomáš Kaňa, Daniel Mojžíš, Matěj a Štěpán Blaha, Edita Novotná

Foto: Irena Roháčková

RADY A MOUDRA

"Člověk – Homo sapiens – je živočich, který umí účinně komplikovat chod jakýchkoliv přírodních procesů, které by bez něj fungovaly hladce a bez problémů."

Jan Veselý, český astronom, 2018

"Kdo udělal dobrý skutek, ať mlčí, ať vypráví ten, kdo dobrodiní přijal."

Seneca, římský filozof, dramatik, básník a spisovatel. 4 př. Kr. – 65 po Kr.

"Svět potřebuje rozumné lidi, chytrých a vychytralých je moc." J. L. V.

"Hloupé nápady mívá občas každý, ale jen moudří je nevysloví."

Wilhelm Busch, německý malíř a básník, 1832–1908

"Dokud žiješ, uč se! Nečekej, že moudrost ti přinese stáří."

Solon, řecký básník a zákonodárce, 638–559 př. Kr.

"Když chceš poznat člověka, podívej se na jeho práci."

Johann Christoph Friedrich von

Schiller, německý spisovatel, básník, dramaturg, 1759 – 1805

"Nikdy nedej svým nadřízeným znát, že jsi lepší než oni." J. L. V.

"Pokud si myslíš, že tvůj šéf je hloupý, krátce zauvažuj: měl bys práci, kdyby byl chytřejší?"

John Gotti, americký gangster, 1940

"Otálení (prokrastinace) je zlozvyk, kdy odkládáme na pozítří to, co mělo být provedeno již předevčírem." Napoleon Hill, americký spisovatel, 1883–1970

"Ukaž moudrému chybu a on ti poděkuje, ukaž chybu hlupákovi a on se hned urazí."

Petr Havránek, MUDr, pediatr, ortoped, 1951

"Jedna věc je, co říkáme, a jiná je, co druzí slyší. Každý člověk si totiž to, co řekneme, vykládá vlastním způsobem; naše slova si mohou druzí vyložit úplně jinak, než jsme původně zamýšleli."

Vždy mě velmi mrzí, když se mně připisují slova, která jsem nikdy neřekl."

Petr Havránek, MUDr, 1951

"Volby – hlasuj pro toho, kdo málo slibuje, budeš nejméně zklamán."

Bernard Baruch, americký finančník, státník a politický poradce, 1870–1965

"Stáváš se navždy zodpovědný za to, cos k sobě připoutal....."

Antoine de Saint-Exupéry, francouzský spisovatel a pilot, 1900–1944, část rozhovoru Malého prince s liškou; celý rozhovor: internet: Malý princ – kapitola o lišce; moje oblíbená kapitola.

Myšlenky obsažené v citátech od některých autorů jsou tak závažné, že jsou aktuální a inspirují a nutí k zamyšlení i po stu i tisíci letech. (Cicero, Sokrates, Seneca, Platon, Komenský, Baťa...)

Navrátil František

SERIÁL O BYLINKÁCH

VŘES OBECNÝ

lidově nazývaný břes, břasa, erika, řes, jindavec, chvojčina, břesňák, hnidavec, hyndavec, modrý rozchod, suchotiny nebo vřes skotský je jediný zástupce rodu vřes (*Calluna*).

Vřes je nízkorostoucí keř dorůstající do výšky 20 až 50 centimetrů, nebo vzácně až jednoho metru. Je rozšířen v mnoha zemích Evropy a Malé Asie. Roste v kyselých půdách na výsluní a v polostínu. Je převládající dřevinou na vřesovištích a rašeliníštích v Evropě až po Turecko a Povolží a také v severozápadní Africe a některých bažinových porostech a kyselých borových a dubových lesích. Je odolný k okusu a regeneruje po občasných požárech.

Vřes kvete v pozdním létě růžově nebo růžovofialovou barvou, ale občas najdeme i bílé kvetoucí rostliny. Ušchlý květ na kultivarech i po odkvětu zůstává na rostlině, což vede k zajímavým dekorativním efektům.

Užívá se vnitřně v nálevu jako desinficiens močových cest, jako adstringens, mírné antiseptikum, diuretikum a diaforetikum při zánětech močového měchýře

ve spojení se zvětšením prostaty a při chorobách ledvin; také při hořečce, revmatismu a kloubových bolestech. Obvykle se podává ve směsích např. s řepíkem, šalvějí nebo přesličkou.

Vřes je důležitým zdrojem potraviny pro ovce a jelenovité, kteří se mohou krmit vrcholky rostlin, když sněhová pokrývka níže pokrývá vegetaci.

Je to velmi populární ozdobná rostlina v zahradách a parcích. Je vypěstováno mnoho odlišných kultivarů odlišných barvami květů, listů, ale i výškou růstu. Odlišné kultivary mají barvy květů od bílé a růžové až po širokou škálu purpurové a červené. Období květu u kultivarů zahrnuje rozsah od pozdního července do prosince.

Vřes byl používán jako přísada při vaření piva během středověku před používáním chmele. Užití vřesu v pivu bylo pečlivě kontrolováno. Nať vřesu musela být očištěna od zbytku rostliny, protože houby rostoucí na kořenech mohly být halucinogenní nebo toxické.

Vřesový med je vysoce ceněný produkt. Má charakteristickou chuť a texturu. Je pomalu tekoucí,

stává se gelem, dokud není rozmíchan.

V některých oblastech žije pověra, že bílý vřes přináší štěstí, a pruty bílého vřesu jsou prodávány k čarodějným účelům.

Léčitelství: vřesu se přisuzují detoxikační účinky, léčí dnu, pomáhá při revmatismu a otocích nohou. Je doporučován jako lék při zánětech ledvin a močových cest. Má močopudné účinky, dezinfikuje močové cesty, lze jej použít jako sedativum a staří Slované věřili, že pomáhá i proti zlým silám.

Vřes je považován za rostlinu, která nemá vedlejší účinky, někteří autoři však uvádějí, že mírně zvyšuje krevní tlak. Doporučuje se neužívat čaj z vřesu déle než po dobu tří měsíců, pak by měla následovat tříměsíční přestávka.

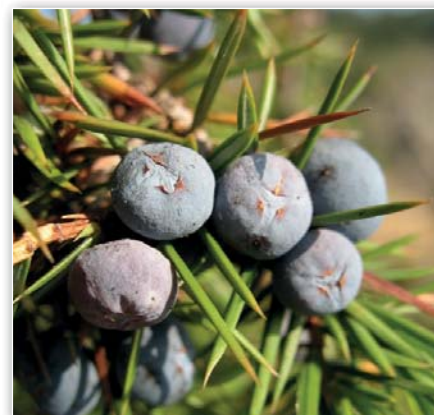
Zdroj: Wikipedie

JALOVEC OBECNÝ (*JUNIPERUS COMMUNIS*)

je keřovitá až stromovitá stálezelená dřevina z čeledi cypřišovitých (*Cupressaceae*). Roste jako podrost světlých (obzvláště borových) lesů, na pastvinách a stráních. Na území České republiky je vinou úbytku přirozených stanovišť a nadměrného sběru jalovcových šištic (nepravý plod) dnes již v některých krajích velice vzácný a je proto řazen mezi ohrožené druhy flóry ČR. Jeho aromatické plody se nazývají jalovčinky a jsou hojně používány v potravinářství jako koření nebo surovina pro vý-

robu známých alkoholických nápojů borovičky a ginu. Mají též léčivé vlastnosti.

Jalovec obecný je keř nebo malý strom velmi variabilního vzrůstu. Může být nízký, křivolaký až poléhavý, ale na lepších půdách vyrůstá ve strom s jedním nebo vícero kmeny, který občas dosahuje až 12 m výšky. Tvar koruny je úzce sloupovitý nebo nepravidelně rozložitý; poddruh alpina je naopak přitisknutý, poléhavý keřík. Přízemní větve mohou zakoreňovat. Kmen a větve jsou pokry-

ty zprvu hladkou, hnědočervenou, později stříbřitě našedlou, v plátech a šupinách odlupující se borovou. Kořenový systém je hluboký a bohatě větvený.

Jehlice vyrůstají v pravidelných trojčetných přeslenech. Jsou tmavě zelené, šedozelené nebo modrozelené, ostře pichlavé, na svrchní straně žlábkovité s jedním bílým proužkem průduchů. Na velmi suchých stanovištích se stáčí svrchní průduchovou stranou směrem dolů. Rozemleté jehlice jsou aromatické.

Jalovec obecný je velmi světlo-milnou dřevinou, rostoucí nejčastěji na otevřených místech s plným osluněním, jako jsou pastviny, suché louky, holé svahy, skály a okraje lesů. Může též tvořit podrost světlých, obvykle borových, březových nebo dubových lesů; zastínění nesnáší.

V českém prostředí vedlo nadměrné užívání, kácení pro dřevo a masivní sběr jalovčinek, stejně jako nevhodné úpravy krajiny (meliorace, zalesňování, intenzivní zemědělství na úkor pastvy) ke značnému snížení populací kdysi hojného jalovce, který se zde vyskytuje již pouze roztroušeně, především ve středních polohách. Větší populace jsou na Třeboňsku, na Sedlčansku a na Valašsku a v několika přírodních rezervacích. V Červeném seznamu ohrožených druhů ČR pro rok 2017 je zařazen mezi ohrožené taxony (kategorie C3), zákonem chráněn však není. Jalovec obecný nízký se vyskytuje jen ve vysokých horách Sudet (Jeseníky, Jizerské hory); řazen je do kategorie silně ohrožených a ubývajících druhů a ve stejné kategorii chráněn zákonem.

Je běžně používán v zahradnictví jako okrasný keř, jako solitéra nebo do skupinových výsadeb. Působí dosti strnulým, vážným a mohutným dojmem. Je vhodnou součástí skalky, vřesoviště nebo rašeliniště. Jalovce mohou tvarem připomínat středomořské dřeviny a v takových případech mohou doplnit vhodně výsadbu. V symetrických kombinacích a rytmických výsadbách často působí dojmem křečovitě přesnosti, jaký je vlastní

zahradám ve francouzském stylu. Křížením původních druhů a výběrem bylo vypěstováno mnoho kultivarů jalovců s různými vlastnostmi.

Při pěstování vyžaduje slunné stanoviště, jinak se přizpůsobí velmi rozličným podmínkám. Dobře snáší sucho a chudou půdu, proto roste i na skalách, sutích či písčitých nebo rašelinných půdách. Půda musí být propustná a mírně kyselá. Sloupovité kultivary je vhodné na zimu kvůli tíze sněhu svazovat, nebo sních setřásat. Jalovce se často pod námrazou nebo pokrývkou sněhu lámou. V našich zemích trpí pravidelně dvoudomou rzí a někdy puklicemi nebo sviluškou.

Vonné, lehké, pevné a velmi odolné jalovcové dřevo je využíváno v řezbářství a soustružnictví, na výrobu dýmek, holí, ve Skandinávii též na výrobu schránek pro skladování malého množství mléčných výrobků, jako je máslo a sýry, a také pro výrobu dřevěných nožů na máslo. Je vhodné též k uzení masa, kterému dodává jemnou kořenitou chuť.

Modročerné jalovčinky jsou aromatické díky obsažené sili-ci a mají kořenitou, hořce nasládlou příchuť. Sbírat se musí až zcela zralé, obvykle jsou konzumovány sušené. Jako koření jsou používány k dochucení a nakládání masa, především zvěřiny, dále do omáček, marinád a nádivek nebo k ochucení kysaného zelí. Jsou obvykle použity rozdrcené k uvolnění jejich chuti. Vyrábět se z nich může též víno či rozvářka. Ve Finsku jsou používány jako klíčová součást výroby sahti, tradičního finského piva, ve Švédsku jsou součástí vánočního nápoje julmust. Větvičky se používají k dochucení alkoholických nápojů ginu (slovo 'gin' pochází z francouzského slova pro jalovčinky - genièvre) a jalovcové. Tradiční slovenská borovička je vyráběna z jalovčinek.

Jalovčinky byly používány jako lék v mnoha kulturách. Vnitřně pů-

sobí jako diuretikum a dezinfekce močových cest a používají se při zánětu močového měchýře, plynatosti a křečích. Zevně se užívá olej lisovaný z jalovčinek, a to v koupelích a obkladech při revmatických bolestech ve svalech a kloubech nebo při masážích; rozetřen po pokožce zvyšuje její prokrvení. Jalovec může zesilovat účinek léků snižujících hladinu krevního cukru a léků močopudných. Laboratorně byl také prokázán účinek proti oparu. Při vhodném a krátkodobém užívání podporuje činnost ledvin a zvyšuje jejich prokrvení, při užívání delším, než šest týdnů však hrozí jejich poškození. Drogu nesmí používat pacienti s onemocněním ledvin, její užívání není vhodné ani v těhotenství a v době kojení. U citlivých osob se může vyskytnout alergická reakce i při zevním použití. Bývá uváděn jako mírně jedovatý, žádné vážnější otravy však nejsou známy.

Pro antiseptické účinky se vonného kouře z páleného dřeva, plodů a jehlic odedávna využívá při vykuřování, jalovcová silice také v aromaterapii a esenciální léčbě. Žvýkání jalovčinek potlačuje zápach z úst, zvyšuje chuť k jídlu a podporuje trávení.

V minulosti byly jalovci v mnoha kulturách přisuzovány magické účinky. Byl uctíván jako dřevina s mocnou ochrannou silou, jako strážce brány do jiných světů a sídlo nadpřirozených tvorů a sil. Lidé věřili, že zničit jalovcový keř přináší neštěstí, naopak větvička jalovce, nošená při sobě, chrání proti nemoci. Slova z lidové písně „Kdybys měla, má panenka, sto ovec a já jenom za kloboukem jalovec“ měla tedy hlubší význam. V Německu existují pořekadla nabádající člověka smeknout, jdeli okolo jalovce; německé pojmenování pro jalovec Wacholder lze přeložit jako "bdělý strom", prostředník mezi světem lidí a duchů.

*Zdroj: Wikipedie
Renata Stříbrnská*

PŘÍSPĚVKY OBČANŮ

VZPOMÍNKY LETOŠNÍHO OSMDESÁTNÍKA V ŠITBOŘSKÉM NÁŘEČÍ

Šitbořické zapomenuté nářečí.

Když jsem byl osloven, abych něco jako osmdesátník napsal do Štengaráčku, tak jsem to odmítl. Ústní projevy na veřejnosti ani slohové práce ve škole nebyly nikdy mou silnou stránkou. Pak mě ale napadla myšlenka, které jsem se nemohl zbavit. Zvzpomínat na mládí, ale tak, jak by to řekli naši rodiče, prarodiče, nebo i my v tehdejších dejme tomu deseti letech. Nářečí se tehdy lišilo nejen v různých větších či menších oblastech, ale třeba i v sousedních vesnicích. Např. „dej mně“ se u nás řeklo „dé mně“, ale v Borkovanech „mi dé“. Křepičákům jsme se smáli, že tam kluci „kapají balán na láčkách“.

Tak jak my jsme pro sousední dědiny byly „Štengaráci“, tak pro nás to v sousedství byly třeba „Hampaléri“, „Lušniska“, atd. Dnes už šitbořským nářečím, až na pár výjimek, nikdo nemluví a ti mladí dnes nemají nejmenší představu o tom, jak jsme tehdy spolu běžně slovně komunikovali.

V následujícím se proto formou vzpomínek pokusím napsat něco v tehdejší běžné mluvě.

Ještě poznámka, při psaní nebudu hledět na správnost použitých hlásek a samohlásek, ale na to, aby se slova co nejvíce přiblížila tehdejšímu skutečnému znění. I tak to nebude úplně autentické, protože zatímco třeba v Křepicích samohláska „o“ inklinovala (jak už bylo naznačeno) ve výslovnosti trochu k „a“, tak u nás naopak se samohláska „a“ se trochu přiblížovala k „o“.

A ještě jedna připomínka, pokud byl některý slovní výraz už i za nás „spisovnější“, pak použiji slovo tvar našich prarodičů. Ale teď už k vlastním „spomínkám“.

Spomínke letošního vosumdesátníka.

Me, to jako vosumdesátník, sme se narodile už v první půlce druhé světové války, v jednaštyřcátým roko. Na tó poslední válečné dobo, deš šla potom fronta he přes našo dědino, se už trocho pamatujem, ale ešče sme z teho neměle takové pojem. Bévale sme ve sklepách, negdy celý příbuzný rodine pohromadě. Néhorší to belo pro chlape, keří mosele, válka nevála hyt dům popravít dobetek a honó domácí havěť. Tak sem třeba slešel, že deš mosele hyt dědinó, tak rači lezle potukem, které bel hluboké, a tak jich trocho chránil před nahodiléma střelama.

Válko sme teda nejak přežile, nekerý baráke bele vebombardovaný a na dolním konco ho rebnika zvostale ešče nějakó dobo po válce dva zničený tanke. Deš sme se třeba vekópale, tak sme na jednom ležele, habe nám hoschle trenke. Do škole sme chodile napřed na obecnó a potom sme ježdale v natřískaným autobuso na měšťanko do Těšan.

Pamatujo se, že v první třídě nás hočila paní učitelka Matýškuva z Němčiček. Před školó se šlo napřed do kostela na mšo he s achtuvkama a potom ružno do škole. Ve školi se s nama nemaluvale a tenkrát ešče platilo, že škoda rane, kerá vedli padne. Gdo zlobil, ten dostál rákuskó, vokazuvátkem, velkém pravítkem nebo bel vetáhané za uši, nebo za vlase. Duma se s tím nigdo moc nechlobil, protože be dostál ešče jedný tolik.

Volna sme duma moc neměle. Na dědině měl každé nejaký hospodářství na vobživo, a tak sme mosele

take nejak pomáhat. Tak třeba stařenka poručile: „Běž do homna, ze stoho vedělé nejaký řepe, voškrab jich a pak do kybla nastrohé“. Nebo stařeček: „Nařež ve stodoli na sečkovico pro kráve jetelino hale tak třičtvrtě hóhrabečňáka“.

Nebo mně naši k víčeró řekle: „Ešče se zeber a honem hotěké kalupem do Spolko pro sirke, neš tam zavřó. A deš tam bodeš, tak zruvna napumpuj do té konvičky štengar. Zétra ho nalijem do klobáňky a vezmem sebó na roli, pudem vokuávat řepo.“

Jedlo se také hináč jak teď. Maso věčinó jenom v nedělo a ve všední deň třeba vdolke, placke, bochte, kulivárke, fazulo, herterple a tak. Ve spolko se na jídlo nic nekupovalo. Mlíko belo vot kráve, vajíčka vot slepic a maso ze zabijačke. Rohlike sme ne-

znale, vobilí se nechalo zemlet ve mléně na móko a z ní se duma dělál chleba. To už bel v díži vod minula nachytané kvásek, dala se tam móka a vostatní a všecko se nějakó dobo míšalo kopistó. Pak se těsto nechalo nakysat, dalo se do slaměnky a zaneslo k pekařovi. Abe sa vědělo, gdy se tam má zaneš, moselo se hyt dopředo vobříkat. Chleba sme měle každé deň ke snídani a k temu bílí kafé. Krajíce chleba namazaný sádlem sme nosile do škole na svačino a k temu negdo navíc japko nebo hruško. Na roli se ježdalo na vozo, nebo se šlo pěške. Deš belo roli ho Martnic, třeba Mladý nebo Netrófale, nebo na vopačné straně ho Nuvéch Dvorů, tak už sama cesta trvala pěkně dlóho. Vo prázdninách se mimo hiný také chodívalo na žňa. To tatinek nebo stařeček sekla hrábicó pšenico nebo ječmeň, maminka vodebirale a me, jako děcka, sme třeba prostirale na zem vobřísla a zbelý kláske a slámo sme zhrabuvale velkema hrabjama. Stařenka pak třeba chystale duma voběd. A ešče se zmíním, jak to tenkrát belo s penězma. No řekno ruvnó, nedostávalo se jich. Abe nějaký bele, tak se prodávalo mlíko, nějaká tá kačena se vekrmila a pak se přes nekeho prodala v Brně na Zelným Rynko. He máslo se dělalo. Pozbírala se smetana z mlíka a pak se z ní v máslince sklóklo máslo a také prodalo.

A co z vodpadem v baráko? Ten skoro žádný nebel. Pokať to belo něco papírovýho, tak to skončilo třeba ve šporhétě na potpal nebo na záchodo. Popel a aji hiný věce se hodile do potuka a deš došla bóřka, tak voda všecko vodnesla.

Tak to be meslim zatím stačilo a ešče jedné vopakujo, že jsem to nepsál ani tak co se tenkrát přet zhruba sedmdesáti rukama dělo (ti starší už to bestak znajó a vijó lepší než já), ale abech tém starším přepomněl a mladším vokázal, jak sme tenkrát všecí spolem v Šitbořicích mluvile.

A na doplnění následujó slova (výrazy), na kerý sem si spomněl a kerý se dnes bud' vůbec nepóživajó, nebo jenom vejímečně. Nekerý z nich só v předchozích „Spomínkách“.

Seknica, kredenc, truhla, šifonér, štokrle, šporhét, kachlový kamna, drajfus, strožoch, pelest, veksl, firhaňke, podlaha, podruvnávka, patra, hůra, forhóz, náspja, tratuvár, votka, hóhra-bečňák, klbaňka, máslinka, petrolinka, díža, kopist, kukla, pók, krystalka.

Roli, hóvrať, meza, žebřiňák, šlajfa, šlajfufat, zašlajfuvat, vobřísla. Turkyň, kokrhél, hromotřesk, planý trnke, potuk.

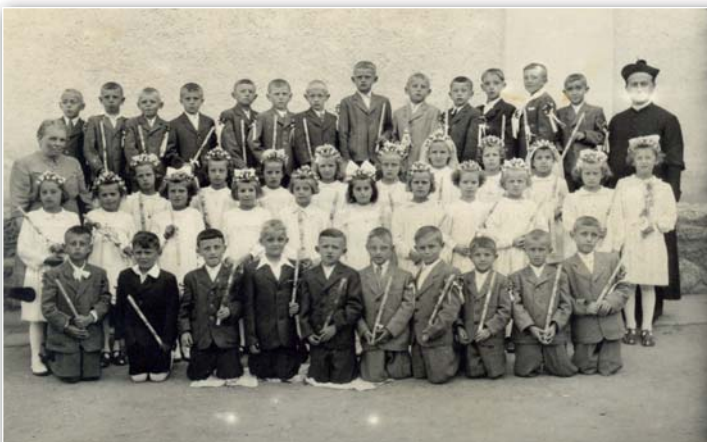
Kulivárke, přere, přere z míšantinó, vdolke, placke, trnke, šolméstr, cogorka, kafé z cogorke, tříške, cvíboch, bochte, máterně.

Flinta, Hilda, patróna, kulka, helma.

Hotěkat, hotěkat kalupem, hotěkat trapem, tumluvat se, sklókat máslo, vobříkat chleba, nakupovat ve Spolko, holožit peníze v Rajfajence, džampnót, zakložnat kravám, (na roli, habe se nesplašile), hyt dům popravit.

Tak to by bylo asi tak všechno, na co jsem si vzpomněl, a kdyby měl někdo zájem (třeba o vysvětlení některých pojmů v nářečí), tak ať se na nás, co už něco pamatujeme (třeba právě na letošní osmdesátíky), klidně obrátí.

Franěk Jan, Mlýnská ul.

VZNIKÁ NOVÁ TRADICE OTEVŘENÝCH SKLEPŮ ŠITBOŘICE

Myšlenku zorganizovat otevřené sklepy v Šitbořicích jsem měl v hlavě už celkem dlouho. 26. 6. 2021 se mi to za velké pomoci mé manželky, sestry Renáty, Tomáše Svobody a přátel vinařů, kteří se nadchli pro stejnou věc, podařilo. V Šitbořické části Němčičky, ve které jsem primárně vinaře začal oslovovat, se nás nakonec našlo 12. To předčilo moje očekávání a nebylo nutné pro 1. ročník, kterým jsme chtěli zkusit reakci lidí, hledat vinaře ze širších částí Šitbořic. Akce tedy mohla vzniknout na relativně malém prostoru, což se nakonec ukázalo jako určité plus.

Nechci hodnotit, jak se akce líbila nebo podařila. Pokud to shrnu pár slovy, myslím, že podařená byla a odezvy návštěvníků, co vím, byly vesměs velice pozitivní. Jsem za to moc rád, ale ještě více mě těší, že zúčastnění kolegové vinaři se vyslovili pro pokračování v příštím roce. Pokusíme se o to tedy znovu, ovšem čeká nás mnoho práce na zlepšení různých detailů a organizace akce. Snad se nám to bude dařit tak, aby bylo co nejvíce návštěvníků spokojeno a mohli si otevřené sklepy co nejvíce užít.

O čem bych se chtěl ale trošku rozepsat, je důvod, proč jsme se dali dohromady a tuto akci zorganizovali.

Za prvé chceme širší veřejnosti ukázat um místních vinařů přímo v jejich sklepech, kde víno vzniká a návštěvník si může popovídat s vinařem u jeho vína, o technologii výroby, jeho osobitém stylu a dalších věcech.

Za druhé nejen víno Šitbořických vinařů, ale i z větší části ručně kopané sklepy jejich předků, jsou jistě zajímavé a originální svou atmosférou.

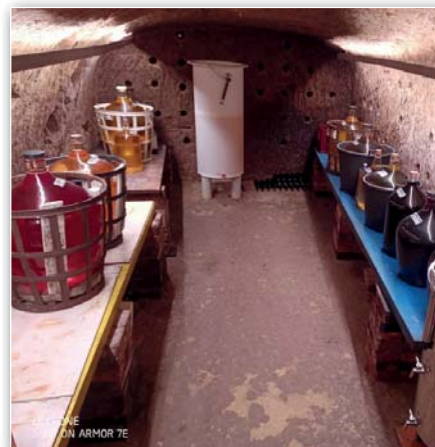
Za třetí náš názor je, že víno odebrané přímo od vinaře, o kterém vím, jakým způsobem, for-

mou a technologií víno dělá, kde bere a jak se stará o hrozny a jaký má přístup, ke všem těmto aspektům, je alfa i omega toho, jak zdravé a kvalitní víno mohou dostat na svůj stůl.

Naše vesnice má dlouhou tradici pěstování a výroby vína. Vinná réva se zde pěstovala mnohdy dříve než ve kdekteré vesnici na jižní Moravě, která je dnes mnohokrát zapsanější v podvědomí lidí jako vinařská než naše Šitbořice. Víím, že je zde nemalé procento vinařů, a to i mezi mladšími ročníky, kteří se snaží dělat vína se zvládnutou technologií a správnými postupy výroby. Každý z nich do svého díla vloží osobitý styl a přístup a díky tomu vznikne nepřeberné množství zajímavých vín, ze kterých si můžete vybrat to nejchutnější na váš stůl. A tím se dostávám k tomu, co mně v Šitbořicích trochu chybí – podpora místních malých vinařů. Pokud trochu chceme navázat na výše zmíněnou vinařskou tradici, tak si myslím, že bez této počáteční podpory to půjde daleko hůř. Zkuste si na toto vzpomenout, až budete brát za kliku vinotéky anebo láhev vína v supermarketu. Vždyť kousek od vás pravděpodobně bydlí malý vinař s nádhernými víny ve sklípku, který čeká na to, až mu projevíte svůj zájem a rád vám svá vína představí. Pojdme se spolu zasadit o to, aby naše obec opravdu byla, zněla, vypadala a žila jako vinařská.

Na závěr děkuji všem návštěvníkům 1. ročníku otevřených sklepů za podporu a děkuji i všem zúčastněným vinařům, kteří se rozhodli část zisku zaslat na pomoc lidem postižených tornádem dva dny před touto akcí. Na konto Jiho-moravského kraje bylo zasláno 11.300 Kč.

Lengál Zdeněk,
Domaninská 212

otevřené sklepy foto: Zdenek Lengál

TRADIČNÍ SRAZ VETERÁNŮ PŘILÁKAL OBDIVOVATELE HISTORICKÝCH VOZŮ

Dne 3. 7. 2021 se konal již 15. ročník oblíbeného srazu veteránů. Na sraz historických vozidel dorazilo kolem 130 rozmanitých vozidel. Vozidla se začala sjíždět již v 9 hodin ráno. Po zaregistrování každé vozidlo obdrželo startovní číslo a tím se automaticky zařadilo do hlasování o nejhezčí auto a motorku. Nechyběla také samozřejmě soutěžní jízda pravidelnosti. Všichni výherci byli odměněni jako každý rok pohárem, diplomem a dárkovým košem. Byla zde i soutěž pro děti. Děti si mohly vyzkoušet jízdu na formuli F1, a i pro malé výherce byly nachystány odměny. Letošní vyjížďka historických vozidel se jela do Klobouk u Brna,

kteřá byla spojena s prohlídkou městského muzea. Nechybělo ani bohaté občerstvení a opět byla možnost si vybrat z 10 druhů piva. Večerní zábavou nás provázela rocková kapela Vicomt.

Letos, jako každý jiný rok, byla možnost přispět dobrovolným vstupným. Tentokrát jsme se rozhodli, že dobrovolné vstupné bude použito na vesnice, které byly postiženy ničivým tornádem. Na dobrovolném vstupném bylo vybráno 13.152 Kč. Celková částka v hodnotě 20.000 Kč byla poslána na transparentní účet města Hodonín – pomoc občanům, číslo účtu 123-3116270217/0100. Všem, kteří přispěli, na pomoc postiženým vesnicím, moc děkujeme.

Už teď se těšíme na další již 16. ročník srazu veteránů, který se bude konat 2. 7. 2022 a věříme, že nám ho nic a nikdo nezruší.

Jana Hrančíková

ZAJÍMAVÁ MÍSTA NAŠÍ VLASTI OČIMA JIRKY KANI

Jiřetín pod Jedlovou

Krátce po revoluci v roce 1995 byla poprvé vyhlášena soutěž „Vesnice roku“ v Programu obnovy venkova. Cílem této soutěže je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, vyzdvihnout aktivity lidí, kteří se snaží nejen zvelebovat svůj domov, ale také rozvíjejí místní tradice a zapojují se do společenského života v obci. Do této soutěže se několikrát přihlásila i naše obec, největším úspěchem bylo získání jednoho ocenění – „Bílé stuhu“ za zapojení dětí a mládeže do živo-

ta obce v roce 1998. Oceněna byla výchova mládeže místními spolky, práce s dětmi v knihovně, vytváření podmínek pro trávení volného času.

Jeden z hlavních propagátorů soutěže Ing. Jan Kruml byl organizátorem návštěvy vítěze soutěže v roce 1998 Jiřetína pod Jedlovou pro starosty a zastupitele hustopečského mikroregionu. /Ing. Kruml je v naší obci mimo jiné také spoluautorem projektů rekonstrukce radnice a Orlovny/. Jako tehdejší zastupitel jsem měl možnost se této návštěvy zúčastnit.

Obec se nachází v nejsevernější části České republiky ve Šluknovském výběžku. Větší část obce je od roku 1992 prohlášena za městskou památkovou rezervaci. Vesnice se totiž do dnešní doby zachovala jako mimořádně kompaktní památkový celek, kde dominují přízemní i patrové roubené domy s podstávkami, obvykle mansardovými střechami a břidlicí vykládanými štíty. V obci je velké množství památkově chráněných objektů – kostel Nejsvětější Trojice, kaple Ukřižování na Křížové hoře s přílehlými objekty křížové cesty, zřícenina hradu Tolštejn a rozhledna na Jedlové. V roce 1874 v Jiřetíně také vznikl ženský klášter. Po druhé světové válce v něm ještě fungoval i dětský domov, který byl zrušen v roce 1950. V průběhu padesátých let byl v klášteře zřízen domov důchodců pro přestárlé řádové sestry. V roce 1970 zde prožívalo sklonek života 250 řeholnic z celého Československa. Po roce 1990 řádové sestry postupně odešly, zůstaly zástupkyně dvou řádů, které navazují na dřívější tradice. Památkou na působení řeholnic v obci jsou i desítky a možná i stovka hrobů na místním hřbitově.

Obec měla podobně jako další obce v Sudetech pohnutou historii, po válce zde žilo 1058 Němců a pouze 120 Čechů a Slováků. Po odsunu Němců probíhalo nové osídlování pouze pomalu. V sedmdesátých letech 20. století se v Jiřetíně začalo prosazovat chalupářství, které pomohlo oblast zachránit před zánikem.

Při návštěvě jsme mohli obdivovat nově vybudovaný sportovní areál s několika hřišti pro různé sporty, koupalištěm a malým venkovním amfiteátr. Po revoluci byl opraven kostel, na místní faře bylo zřízeno muzeum. Z autobusové čekárny byl zbudován víceúčelový objekt s turistickým střediskem. Nově také byla zpřístupněna štola „Jan Evangelista“, kde se dříve těžily rudy vzácných kovů.

Proč o Jiřetíně znovu píšu? Letos jsme zde s přáteli strávili příjemný týden dovolené. Hlavně pro mě bylo zajímavé sledovat, jak se za uplynulých 20 let vesnice změnila. Zůstaly nádherné, již zmiňované památky, krásná příroda, byl dotvořen sportovní areál, opraveny fasády dalších domů, vybudovány nové cyklostezky. I zde se však ukázalo, že důležité je nejen budování a rekonstrukce objektů, ale především vdechnutí života do jejich provozu. Příkladem je dříve krásné koupaliště, které je zřejmě již nějakou dobu mimo provoz, do muzea jsme se dobývali také marně. Tyto věci však nemohly ovlivnit celkový dojem z vesnice, která se postupně stává centrem turistiky v „Tolštejnském panství“, které zde bylo vyhlášeno.

Návštěvu vesnice a okolí vřele doporučuji
Jirka Kaňa

Kostel s farou

foto: Jiří Kaňa

Křížový vrch

foto: Jiří Kaňa

Náměstí s kašnou

foto: Jiří Kaňa

Amfiteátr

foto: Jiří Kaňa

Opuštěné koupaliště

foto: Jiří Kaňa

MYSLIVOST

ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE PRO DĚTI SE ZVĚŘINOVÝMI SPECIALITAMI

Již tradiční Dětský den s myslivci se konal poslední víkend v červnu na naší hájence. Pro děti byly nachystány dovednostní soutěže, luky, praky, oblíbené vzduchovky, seznámení se s místními dřevinami a poznávání naší zvěře. Po splnění všech stanišť děti byly obdarovány limonádou a zmrzlinou. Děti se mohly také svést na koních paní Drabákové. Tímto jí děkujeme za ochotu děti povozit.

Zvěřinové speciality ocenili hlavně rodiče a veřejnost. Jsme rádi za kladné ohlasy na námi připravené menu.

*Těšíme se na příští rok na viděnou.
Zbyněk Honzák*

DĚTI SI UŽILY DĚTSKÉ RYBÁŘSKÉ ZÁVODY A DĚTSKÝ DEN 2021

Jak již je dlouholetou tradicí, i v letošním roce se naše místní rybářská skupina rozhodla uspořádat rybářské závody a dětský den. Původně stanovený termín v polovině května, kdy se měly konat jak rybářské závody pro dospělé, tak i dětské rybářské závody a dětský den, vzal bohužel rychle za své. Z důvodu epidemie COVID-19 a souvisejících vládních nařízení nebylo možné v tomto termínu akci uskutečnit, a tak jsme museli zvolit náhradní termín. Stejně jako v roce 2020 jsme nakonec zvolili možnost uspořádat alespoň dětské rybářské závody a dětský den v jednom z mála volných termínů o letních prázdninách, kdy nehrozila kolize se žádnou z jiných kulturních akcí, a to v neděli 22. srpna.

Závod byl zahájen v 6:00, přičemž byl povolen lov na jednu udici. Aktivita některých druhů ryb byla poměrně vysoká, a tak se během závodu podařilo ulovit celkem více než 400 ks ryb, z toho 364 ks cejna, 32 kaprů, 4 líni, 2 amuři a několik kusů dalších druhů ryb. Závod byl oficiálně ukončen v 11:00 a následně proběhlo vyhodnocení výsledků. S nejdelším uloveným kaprem o délce 53 cm zvítězil

Kryštof Kaňa. Na druhém místě se umístil Petr Smetana, kterému se podařilo ulovit 4 ks kapra a třetí místo obsadil Michal Putna s úctyhodným úlovkem 99 ks ryb (převážně cejnů). Vzhledem k velmi vyrovnaným výsledkům všech závodníků byly v letošním roce připraveny ceny útěchy i pro závodníky, kteří neobsadili medailové pozice, a to až do 10. místa.

Pro všechny děti, které se zrovna neúčastnily závodů, byl od 9:00 připraven doprovodný program. Jednalo se o rozmanité disciplíny na několika stanovištích, po jejichž absolvování děti čekala malá odměna. Mimo tyto disciplíny si děti mohly vyzkoušet i jízdu na koni, nechat si namalovat obrázek na obličej nebo si prohlédnout hasičskou techniku. Tak jako každý rok byla i letos součástí programu soutěž ve střelbě ze vzduchovky, a to ve 2 věkových kategoriích. V kategorii mladších žáků se na 1. místě umístil Matěj Šabata, 2. místo obsadil Mikuláš Ludík a 3. místo vystřílela jeho sestra Anička Ludíková. V kategorii starších žáků pak zlato v napínavém souboji po dodatečném rozstřelu získal Erik Galuška, na stříbrném postu těsně skončil Lukáš Zoubek

a bronzovou příčku získal Patrik Stejskal.

Celkem se dětského dne zúčastnilo 145 dětských návštěvníků, což je mírně méně než v předchozích letech. S ohledem na období prázdnin, kdy ještě řada lidí byla na dovolených, to ale byla pěkná účast. Po celou dobu bylo pro všechny návštěvníky připraveno občerstvení v podobě grilovaných makrel, pstruhů v těstíčku či uzené cigáry. Po skončení lovu a vyhlášení výsledků závodu a soutěže ve střelbě ze vzduchovky proběhlo slosování tomboly, kterým byl dětský den oficiálně ukončen.

Byť se tato akce v letošním roce znovu uskutečnila v náhradním termínu a v omezeném rozsahu, jsme velice rádi, že jsme ji nakonec mohli uspořádat a že nám i letos přálo počasí. Velký dík patří všem sponzorům, kteří konání rybářských závodů a dětského dne podpořili jak finančně, tak materiálně, a bez jejich podpory bychom je realizovali jen velice obtížně. Poděkování samozřejmě patří také těm, kteří obětovali svůj čas a podíleli se na přípravě, samotné realizaci i konečném úklidu.

za rybáře ze Šitbořic
Lukáš Franěk

Předávání poháru vítězi rybářských závodů

foto: Jiří Tesař

Soutěž ve střelbě ze vzduchovky

foto: Jiří Tesař

KOLOVÁ

Shrnutí činnosti oddílu kolové v posledním čtvrtletí:

Po pauze způsobené pandemií koronaviru začaly na jaře opět kolovácké tréninky. Bylo nutné se připravit co nejlépe v relativně krátkém časovém úseku, protože první soutěžní turnaje byly naplánovány už na začátek měsíce června.

V kategorii juniorů se dvojice Dominik Šabata a Šimon Urbánek kvalifikovala na Mistrovství ČR. Pro kluky to byl první oficiální juniorský rok. V konkurenci starších protihráčů si nevedli vůbec špatně a dokázali potrápit i favority turnaje. Nakonec skončili šitbořičtí na pátém místě, což lze považovat s přihlédnutím k faktu, že je čekají ještě další 3 sezony v juniorské kategorii, za úspěch.

Dvojice Martin Drabálek / Štěpán Urbánek absolvovala na konci června Mistrovství ČR do 23 let. Kvalifikaci dokázali kluci vyhrát, svoji pozici favorita ale bohužel nedokázali potvrdit na MČR, kde skončili na druhém místě. Na Mistrovství Evropy do 23 let, které se konalo 25.9.2021 ve Švýcarsku, podali kluci velmi dobrý výkon a skončili na skvělém sedmém místě. Kromě ME U23 kluky čekají na podzim ještě 2 kola mužské 1. ligy.

Šitbořický 1. mužský tým ve složení Marek Topolář / Miroslav Starý absolvoval v červnu a červenci první dvě kola nejvyšší české ligy – Extraligy. Bohužel se opět potvrdil velký rozdíl v kvalitě hráčů 1. ligy a nejvyšší extraligy a šitbořičtí skončili s pár body na posledním sestupovém místě. Třetí kolo Extraligy se uskuteční ve Svitávce a v rámci přípravy na ME U23 ho odehraje šitbořická dvojka Drabálek / Urbánek.

V současnosti už naplno probíhají tréninky všech kategorií. Stejně jako další sporty přišla i šitbořická kolová kvůli koronavirové pauze a změně režimu a priorit mládeže o značnou část žákovské základny. Nábor máme v tuto chvíli otevřený a případné zájemce o kolovou ve věku 6-10 let rádi přivítáme na zkušební tréninku kdykoliv v úterý či ve čtvrtek od 17 hodin.

Co se pořádání domácích turnajů týče, 18. 9. se v Šitbořicích uskutečnila kvalifikace žáků na Mistrovství ČR. Dále se pak na podzim do Šitbořic po dlouhé době vrátí 16. 10. 1. mužská liga. Barvy Šitbořic budou reprezentovat domácí Martin Drabálek / Štěpán Urbánek.

Marek Topolář

FLORBALL

FLORBALLOVÝ KLUB ALIGATORS PŘIPRAVOVAL DĚTI NA SPORTOVNÍ SEZONU

Ke konci srpna proběhl Příběhský florballový Aligators kemp v Kloboukách u Brna pro nejmladší kategorie. Děti a trenéři využívali areál základní školy s atletickým oválem a tělocvičnou. Kempu se zúčastnilo přes 50 dětí. Další prázdninovou akcí byl již tradiční kemp elitní složky klubu, který proběhl v Křenovicích ve sportovní hale a na okolních hřištích. Na sezonu se zde připravovalo přes 70 hráčů a hrá-

ček z kategorií mužů, žen, juniorů a dorostenců. Turnajovou sezonu již odstartovaly kategorie mladších a starších žáků (i s pomocí dívek), které se zúčastnily 5. září Troopers cupu ve SH Měním.

Dlouhou sportovní pauzu využívalo vedení klubu k renovaci loga. Jedná se o moderní logo, které je lépe využitelné na tiskoviny, oblečení a další propagaci klubu. Doufáme, že si získá oblibu i u veřejnosti.

FLORBALLOVÁ SEZÓNA ZAČÍNÁ

Od září se spouští tréninky všem kategoriím, od mládežnických až po dospělé. Mužský i ženský A tým čekají další kola Poháru Českého florballu, a ještě před polovinou září většina týmů odstartuje svoji sezonu. Přesný rozpis zápasů najdete na

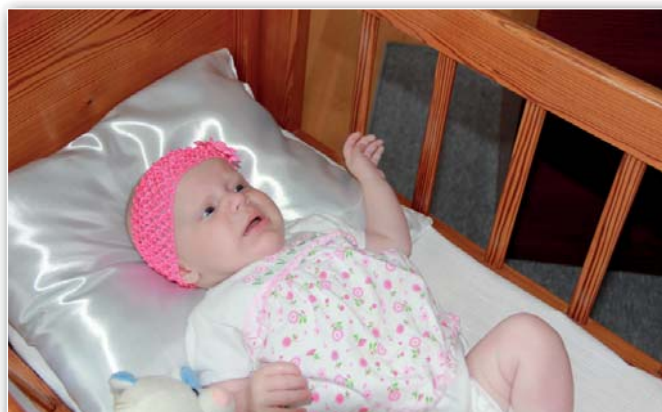
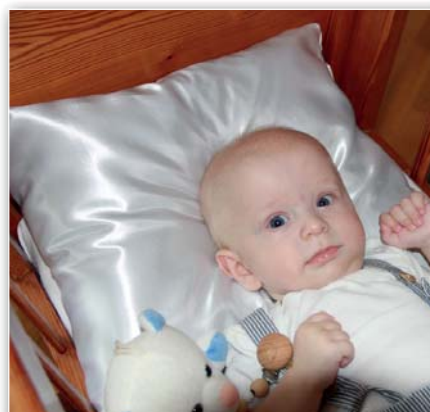
webových stránkách <https://fbc-aligators.cz>. Budeme moc rádi, když si uděláte nějaký víkend volno a přijdete zafandit. Ať už týmům z mládežnických kategorií či dospělých.

Za klub Aligators Tereza Lengálová

FOTOGALERIE

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

FOTO: IRENA ROHÁČKOVÁ

POSEZENÍ U BURČÁKU A SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ GULÁŠ 2021 FOTO: ANTONÍN LENGÁL

POUŤ DO ŽAROŠIC

FOTO: JAROSLAVA STEINBOCKOVÁ

SVATOVÁCLAVSKÉ HODY ROČNÍKU 2003

Štengaráček – zpravodaj obce Šitbořice, č. 2021/2–červen, ročník 21
 vydal: Obec Šitbořice (IČ 00283622, obec@sitborice.cz), Osvobození 92, 691 76 Šitbořice.
 náklad: 660 kusů, neprodejné. Tisk: Tiskárna Petr Brázda, Hodonín
 Vychází čtvrtletně, zaregistrováno: Okresní úřad Břeclav, č. j. 574/95–408/ Za. r. z.: MK ČR E 11609
 šéfredaktor Milan Němeček, redakce Renata Stříbrnská, korektury Jiří Konečný
 Uzávěrka příštího čísla 8. 12. 2021, redakce si vyhrazuje právo výběru příspěvků a jejich redakční úpravu.
 Úvodní strana: Svatováclavské hody - ročník 2003 a šitbořská chasa
 foto: Jaroslava Steinbocková
 e-mail: redakce@stengaracek.cz, web: www.stengaracek.cz